

Az alkonyat beálltával a fürdőtelep impozáns látványt nyújtott.
A szállodában esti 8 óra tájban gyülekeztek a vendégek. Szabadhegyi Sándor kir. tanácsos, közalapítv. ker. főtit. meleg „Isten hozott”-al üdvözölte a vendégeket. A vendégek köszöntét Ternajgó Caesar ujaradi gyógyszerész ur tolmácsolta.

Eközben a gyógyteremben előkelő mindkét nembeli közönség gyűlt össze, mely a tüzes cigányzenére csakbamar tánczra perdült és járta rendithetlen kitartással késő éjszakáig.

A közgyűlés.

A vándorgyűlésre nagy számban érkeztek meg a vendégek Temesvárról és Lugosról kocsin, úgy, hogy azok száma most már 250-re tehető.

Kilencz óra tájban az egyes hatóságok, hivatalok és tudományos testületek küldöttségei tisztelgett Ormós Zsigmond főispán és elnök ur ő méltóságánál. Összesen 25 testület tisztelgett, azok közt Torontalmegyei törvényhatósága nevében dr. Plechl Szilárd főorvos.

A közgyűlés d. e. 10 órakor a gyógyteremben vette kezdetét. Az elnökök küldöttségileg meghívatták, felvonulások impozáns volt.

A gyógyterem zsufolásig megtelt a vendégekkel, kik az elnököket letkesülten megéljenzették belépőikkor.

Ezután Ormós Zsigmond ur ő méltósága a közgyűlést kitűnő beszéddel megnyitotta. A sokoldalú, mély tudományosságra valló jeles beszéd hatása leírhatatlan.

Az eljenzések csillapultával ifj. Ormós Zsigmond kir. tanácsos, alispán ur, a vármegye és Szabadhegyi Sándor, kir. tanácsos, közalapítványi ker. főtit. sz., a közalapítványi uradalom nevében üdvözölte a vendégeket nagy hatással.

Török János kir. tanácsos, budapesti főkapitány és Dr. Halász Géza akadémiai tag elmaradását kimentő levelei tudomásul vételek.

Az akadémia, a magyar nemzeti múzeum és a tudományos társulatok, valamint a hatóságok képviselőinek nevei felolvastattak és tudomásul vételek.

A dr. Staub Móríczt által felolvasott központi választmányi jelentés a mult vándorgyűlés óta történekről — figyelemmel találkozott. A központi választmány a mult vándorgyűlés alkalmával kitűzött 100 darab arany jutalmat dr. Fodor József egyetemi tanárnak „Egészségügyi kutatások” című műveért kiadati javasolja. A jelentés át fog tételni a nagy választmányhoz.

A helyi bizottság átirata, a melylyel a vándorgyűlés megörökítésére készült emlékrémet és helyrajzi emlékművet a vándorgyűlés tagjainak felajánlja, tudomásul vétetett. Ugyanezen bizottság átirata, a melylyel a málariák befolyásáról a gyermekhalálzásra Délmagyarországon felől irandó pályaműveért 50 drb 10 frankos aranyat felajánl, örvendetes tudomásul vétetett.

A szakosztályok megnyitásával Ormós Zsigmond elnök a következő urakat bízta meg: az orvosbeszélési szakosztályhoz dr. Schwimmer Ernő egyetemi tanár, a természettudományi osztályhoz dr. Szabó József egyetemi tanár s a társadalmi gazdasági osztályhoz báró Ambrózy Béla nagybirtokos.

Dr. Chyzer Cornél akadémiai tag lendületes emlékbeszéde a vándorgyűlés választmányának 1882 óta elhalt tagjai felett — nagy tetszéssel és figyelemmel találkozott.

Dr. Schwimmer Ernő egyetemi tanár a „Rendszerek és divatok az orvosi tudományban” című jeles értekezését nem kevésbé nagy figyelemmel hallgatták végig és zajosnán megtapsolták.

— Aligha! De a Mikola vidéke nagyon hasonlít Pergole vidékéhez.

A bolognezerek kiflihez szokván, nem akartak tejes kenyert enni, s a további ut folyamában folyvást morogtak.

A birtok határánál banderium fogadta az érkezőket.

Amint Lucia a falut meglátta, elsápadt és reszketni kezdett.

— Az istenért, mi lett angyalom!? kérdé Vilmos kétségbeesve.

— Nagy ég! A fejem, a szívem... Amint a kocsi a kastély udvarába fordult: Matyi! Oh Matyi! kiáltás között Lucia elájult.

A kétségbeesett kibontakozás közben arany kereszt tűnt elő a lassankint magához térő kebeléből, melyet Vilmos mint husz év előtti emlékjándékot azonnal felismert.

— Térj magadhoz Mariannám! A lencsék tehát nem csaltak! Itthon vagyunk, s már most itthon is maradunk csendben és boldogságban.

— Oh Matyikám, de hol a virágos kert!?

— Azt bizony angyalom, elpusztítá a husz év, de megmaradt a gyümölcsöskert — vigasztalódott a szerető férj.

— Alkalmasint annak is vége! intett Marianna a kezével és szemével csintalanul.

— Megmarad hát a kastély, udvar, szerelmünk és boldogságunk. Marianna örömtől sugárzó arccal karolta át férje nyakát, megcsókolta, aztán meg a vinnyogó bolognezereket szedte ölébe, hogy megvizsgálhassa.

Lauka Gusztáv.

Ezzel a közgyűlés d. u. fél 2 órakor véget ért.

A diszebed.

Két órakor a közalapítványi uradalom diszebedet adott, melyen mintegy 250 vendég vett részt.

Ebéd alatt Stettner Ferencz temesvári cigány zenekara játszott. A vendégek fesz-telenül mulattak; a jó ételek s a kitűnő pezsgő csakhamar jó kedvre hangolták a diszes társaságot s megeredt a toasztok árja. Az első felköszöntőt Ormós Zsigmond főispán ur ő méltósága mondta a királyra, „ki osztlozik a nemzet aggályaiban s azokat elosztlatni sietett”, aztán a trónörökösre, ki a természettudományok iránt rokonszenvének annyiszor és oly fényes jelét adta, s végre a királyi családra; utána dr. Kovács József, egyetemi tanár, a központi választmány elnöke köszöntötte fel a vándorgyűlés tudós elnökét Ormós Zsigmond főispánt; dr. Szabó József egyetemi tanár Brankovics György gör.-kel. püspökre; dr. Chyzer Cornél Trefort Agoston vallás- és közoktatásügyi miniszterre, dr. Hunfalvy János egy. tanár Szabadhegyi Sándor kir. tanácsos, ker. főtit. sz.; dr. Molnár István halasi főorvos dr. Szabó József és dr. Kovács József egyet. tanárokat; Szabadhegyi Sándor közalapítványi főtit. sz. a vándorgyűlés tagjaira emeli poharát; Brankovics György gör.-kel. püspök kívánja, hogy minden ajku nemzetiségek és minden hitfelekezetek hívei boldognak érezzék magukat a szeretett hazában; élteti a vendégeket. Dr. Staub Móríczt ifj. Ormós Zsigmond kir. tanácsos alispán urra és Temesmegye jelenlévő képviselőire; Nagy György kir. tanácsos jószágigazgató a magyar tudósokra s a mai közgyűlés felolvasóira; dr. Chyzer Cornél a magyar nőkre mondott szellemes pohárköszöntőt.

*

Delután 5 órakor tudományos estély volt, melyen dr. Schwartzert Otó egyetemi magántanár „Az idegösszéről” igen érdekes előadást tartv., mely zajos tetszésnyilatkozatokban részesült.

Este 8 órakor fényes bál rendeztetett a gyógyteremben, mely rendkívül látogatott és fényesen sikerült volt.

Némely dolgok a közegészségügy ápolásáról.

(Folytatás.)

2. A test életműködéséhez legnagyobb részt széntartalmú táplálék szükséges, a mely a testben oxidalódik, és épen úgy mint az égő szén — szénsavvá ég el. Ezt mindig lelékelünk ki és ezért a testnek szénvesztését folytonosan kell pótolnunk, azaz oly étellekkel kell ellátni, melyekben gazdag széntartalom van. A mily mértékben fogy testünkben a szén, oly mértékben kell pótolnunk azt, mert tápláló anyag hiányában a testnek szövetei, először a zsír, aztán a hus égnek el szénsavvá és lehetetlenek ki. A táplálék mennyisége különben a kortól, a foglalkozástól, a test alkotásától függ. Világos tehát, hogy a munkabíró és erősen dolgozó ember több szénelt fogyaszt, tehát nagyobb mennyiségű táplálékra van szüksége, mint az öreg és beteges embernek vagy gyermeknek.

Az ember teste a széntartalmú táplálékon kívül még nitrogéntartalmú szerves anyagokat is használ fel. Az ember vizeletében ugyanis naponta körülbelül 20 gr. nitrogén foglaltatik. Ha tehát a test nem nyer annyi nitrogéntartalmú anyagot, mint a mennyit kiürít, akkor a test önmagából választ ki nitrogént, azaz a test izmai felbomlanak és az ember elpusztul. E két anyagot (szén és nitrogén) sokféle szolgáltatja.

Széntartalmú táplálékok: a zsirok és olajok, a keményítő anyagok és a cukor. Legégszesebben akkor táplálkozunk ha e szénelt szolgáltató anyagokat vegyesen használjuk. Széntartalmú táplálék maga a vaj, a disznózsír, az olaj, dió és mandola vagy más zsirtartalmú gyümölcs; a gabonában és burgonyában keményítő, a méznek, cukornak és gyümölcsnek pedig cukor tartalma van. A nitrogéntadó táplálékok közül legkiválóbb a fehérje, a mely alkotó részét képezi a husnak, tojásnak, tejnek és sajtának, a babnak, borsónak és lencsének és ezeknél kisebb mennyiségben a gabonának. Ugy kell élnünk tehát, hogy a testbe a megfelelő mennyiségű szén és nitrogén sohase hiányozzék. A felnőtt embernek 24 órára szüksége van 350 gr. keményítő- és cukor-, 70 gr. zsír- vagy olaj- és 140 gr. fehérjetartalmú táplálékra. Az étel mennyisége attól függ, hogy az emlelt tápláló anyagokból mennyi részt tartalmaz; így pl. 700 gr. kenyér (1000 gr. kenyérben 492 gr. keményítő és cukor, 8 gr. zsír és olaj és 80 gr. fehérje tartalmazatik) és 270 gr. sajt (1000 gr. sulyu sajtban 240 gr. zsír és olaj és 350 gr. fehérje van) egy embernek egy napra elegendő étel, mert összesen 350 gr. keményítőt, 71 gr. zsirt és 154 gr. fehérjét tartalmaznak. A burgonya nagyon sovány eledel, mert több ezer gr. burgonyával sem lakik jól a test, mert ugyan 1000 gr. burgonyában 231 gr. keményítő és cukor, és csak 2 gr. zsír és olaj és 15 gr. fehérje tartalmazatik. A megfelelő mennyiségű étel azonban nem elég csak a gyomorba juttatni, hanem jól meg is kell emésztetni; ennél fogva minél apróbb darabokra vágadjuk vagy rágniuk össze. A szuvasodó fogak, melyek az eledelt nem eléggé rághatják össze, a

gyomor emésztő képességét nagy próbára teszik.

Sok itálnak, különösen a hideg itálnak étkezés közben való élvezete szintén zavarja az emésztést. Különösen ajánlatos az eledleket időről-időre változtatni, azaz felváltva húst, gabonaműt, hüvelyes veleményt, zöldséget, tojást, tejet stb. élvezni. Munka után legtanácsosabb az evés, mert ekkor legnagyobb a gyomor emésztő képessége; de alvás, valamint szer fölött erőtlen munka hátrányos az emésztésre. Önkényt értetődik, hogy valamint mindenben úgy az étkezésben is mértéket kell tartanunk; mert aki többet eszik, mint a mennyit gyomra megemészt megbelegszik, mert a fölösleges a gyomorban erjedésbe vagy rothadásba megy át és betegséget okoz. Óvakodnunk kell tehát attól, hogy ne nagyon sokat együnk az ugynevezett nehéz eledelekből, pl. nagyon zsiros, nagyon cukros, kemény stb. eledelekből, mert ezek megemésztése szer fölött nehéz.

3. A mi a lakást illeti, ennél az aesthetikai szemponton kívül egészségi mivoltára a legnagyobb gond fordítandó; mert a stilszerű épületek száma valamely városban a nép vagyoni állapotától függ, valamint a kényelem is, de már ez utóbbi az egészségügyi kérdéssel szorosan össze nem függ. Az egészséges lakásnak lehetőleg egyedül állónak, tágasnak és dus növényzettel körülvettnek kell lenni.

Sajnos, ha nagyvárosainkban körültekintünk, azt látjuk, hogy minden talpalatnyi földet beépítenek és speculáció szempontjából az ég felé terjeszkednek. Hogy a városok nagyobb arányban terjeszkedtek fölfelé, mint a terrainumon mutatja majd minden nagy város története.

A mi a multban a szükség kényszerűsége volt, ma már bün; nincs szükségünk, hogy le- vagy felfelé terjeszkedjünk; souterain lakások és égbe nyuló emlekek építése által. A terjeszkedésre elég nagy az istenadta széles világ. A régi városok zsufolt utcáit még menthetők. A régi időben ugyanis a városok sok meglepetésnek és támasznak voltak kitéve. Ezért lehetőleg szűk területre építették a városokat és ezeket védelmi szempontból falakkal és árkokkal vették körül, a melyek a hadászat fejlődésével fontosságukat elvesztették, lerontattak, az árkok betömtettek és ekként a város szabad fejlődésének tág tér nyíltatott.

A régi város azonban mint központ megmaradt, a ház helyek értéke fokozódott, és a szaporodó népesség elhelyezése végett a régi házak sok emeletnyi magasra épültek. Érdekes képt adja a városok ilyen fejlődésének Goethe, a ki a „Warheit und Dichtung” című önéletrajzban leírja régi és a megifjultot majnai Frankfurtot. Nem eléggé hárhoztató tehát, ha valamely városban az olyan helyek, melyek az ipar és kereskedelem összpontosítása következtében szerfölött megrágnak, óriási nagy épületekkel építettek be.

Az angol, ki egész nap a kereskedelem központjában, a cityben tölti nappalát, este kényelemben családjá körében keres üdülést. Ezért a lakóházak távol a középponttól akként épülnek, hogy egészen szabadon állanak, előttük az utca felé kicsiny világos kert, az udvar gyepez, jatekura alkalmas legyen. Ez az ugynevezett cottage (olv. kotteds) építkezés. A lakás egészséges vagy egészségtelen volta legnagyobb befolyással van a gyermek-világra. Tudjuk tapasztalásból, hogy sok családra a rossz lakás stökkent nehezűt. A legtöbb betegséget az a körülmény okozza, hogy a ház olyan talajon épült, mely nyirkos, mindenféle folyadékot gyűlölhelve. Ezért a ház lehetőleg magas helyen épüljön, sőt tanácsos még ezt fel is tölteni. Rendszeren a talajviz, azaz az a víz szokta inficiálni az épület falait, mely tulajdonképp nem egyéb, mint a földbe szüremkedő és átjárhatatlan talajrétegre jutott esővíz. Ha már valakit a sors arra kényszerít, hogy talajvizet helyen rendezze be otthonát, mindig oly helyet válasszon ki magának, a hol a talajviz mélyebben fekszik.

Ezt a kut vizének állásából tudhatja meg; a hol u. i. a kut vize mélyen van, ott a talajviz is mélyen szokott feküdni. A hol azonban alig 2-4 méterre a föld színe alatt van a kut vizének tükre, ott felszínes víz is van. Ha e talajviz még organikus, azaz rothadó anyagokkal: mint növények, holttestek s több effélével jut érintkezésbe, nemcsak a talaj válik ártalmunkra, hanem e talaj levegője, azaz a talajlé is. Talajunkban is van levegő, a mely oda a szabad levegőből áramlik és a benne foglalt rothadó anyagok vegyi felbomlásában részt vesz.

Az így inficiált, különösen gazdag szén-savtartalmú, tehát fojtó hatású levegő ismét kiárad, hol a kutba vagy a pinczébe és udvarra. Általános ismert dolog, hogy az ilyen talajléggel telt kutban vagy pinczében már nem egy ember lelt halálát. A talajnak folytonos inficiálását akként gátolhatjuk meg, ha a talaj vizet csatornákkal levezetjük. A lakásnak azonban nemcsak egészséges talajon kell épülnie és tisztá levegővel bírnia, hanem kell, hogy a benne lévő lakosozók nagyok, tágasak, szellősek és világosak legyenek. Különösen ajánlatos, ha a lakás alá pinczét építünk, mert ilyenek padlása rendszeren száraz marad; továbbá ha nagy ablakkal van ellátva, mert ekkor jobban szellőztethető.

Igaz hogy a nagy ablak télen kibúti a szobát, nyáron pedig a nap nagyon felmelegítheti a szobát; mindkét dologon azonban

könnyen segíthetünk az által, hogy a nagy hideg ellen kettős ablakokat használunk, nyáron meg függönnyel és deszka ablakredővel védekezünk a nap sugarai ellen. De ez ellen ne védekezünk akként, a hogy háziasszonyaik teszik, hogy tudniillik a szobában levő függönyöket bocsájtják le, mert ez kárba vesztel munka. A nap ugyanis megmelegíti a függönnyt és azután ez melegíti a szobát; ezélszerűbb ha olyan kivülről alkalmazható függönnyt használunk a minő a boltok előtt van; legjobb pedig a kívül való deszka ablakredő.

Az ember egészségének fenntartására nem elég az egészséges szoba, hanem szükséges ennek tisztán tartása is. Különös gondot kell fordítanunk a szoba levegőjére. Egy-egy embernek óránként 100 m³ méter friss levegőre van szüksége; a miből következik, hogy sok ember egy szobában ne lakjon. Az szoba bizonyos szellőztetéssel, hogy az elfogyasztott élely (exygenium) megfelelő mértékben pótolassék.

Nyáron nehezebb a szellőztetés, mert a külső és belső levegő hőmérséke között nem nagy különbség léven, nem keletkezik erősebb légáramlat; ezért legjobb ha egész nap nyitva hagyjuk az ablakokat, különösen pedig éjjel, midőn a külső levegő legjobban lehűt lehet nagyobb arányban ömlik a szobába. Természetes hogy az alvónak izzadó teste az éjjel netán támadó szél ellen megóvassék, legtanácsosabb a hálószoba mellett levő szobák egyikének ablakait nyitva hagyni.

Télen a súlyosabb külső levegő ugyan hamar átjárja a szobát, de a nagy hidegtől nem nyithatjuk ki minduntalan az ablakokat. Szerencsénkre télen más szellőztetési módunk van, ha ugyanis olyan kályhát alkalmazunk, mely a szobából fűthető, ez az ajtán a kénytelen keresztül kivezeti a szoba romlott levegőjét, és helyébe a külső hideg levegőt nyomul be a fal porusain, az ajtók és ablakok hasadékaiban keresztül.

Van még a szellőztetésnek más kényelmesebb, de drágább módja is; mind a légfűtéssel, aspiráló kéménnyel és pulsó géppel való szellőztetés. De ezekről tél hiánya miatt nem szönlünk, hanem még egy külön fejletben szölni fogunk az emberi test ápolásáról.

(Vége következik.)

Róza Imre.

LEVELEZÉS.

Throndejben két felé osztott a társaság, mely azon 8 nap alatt meg e hajón együtt volt egészen családias színezetet nyert volt. A társaság nagyobb része más nap hajóra szállt Bergen felé. — Norvégia déli részébe vevén utját. En néhány némettel s a három hindu barátainkkal vasuton Stokholm felé indultunk. Nem sok változatosságot látott az ember, az ut igen hosszú és elmenk is kissé bele fáradt már a sok benyomás befogadására. Csupán azt emletem fel, hogy a 33 órai egész uton a vegetatióban vesz az ember észre változást. Mig Norvégiában élig lát az ember a nyarfán s ritka fenyveseken kívül mást mint szentel vagy takarmány féleket, — a mint elő felé halad, már néhol mivelés alatt álló szőlőföldek, rozs, zab és árpa vetésekkel kerülnek el az ember szeme előtt; aratrásról itt persze még szó sincsen, alig kezdik néhol a rozsot sarlózni.

Upsalára értünk egy két óra felé delután, s miután este 8 órakor egy második vonat indul Stokholmba az időt e város nevezetességeinek megtekintésére használtuk fel. Baedeckerrel kezünkben elindultunk s legelőször is megtekintettük a nagy Domot, azert szent Erik, Lörincz és Olafnak szentelt templomot, mely a XV. század első felében épült s mely a Scandinau felszigetnek most is még legnagyobb temploma. A templom belseje a svéd királyok temetkezési helye volt s poraik most is itt nyugoznak, s a sirboltok művészi alkotású szobrokkal vannak ellátva. Linne az Upsalai egyetem buszkesége is itt alussza örök álmát. A régi sekrestyében egy nagy ezüst ládában vannak szent Erik csontjai elhelyezve, ki 1160. évben lett meggyilkolva. Ugyanitt láthatók a régi királyok és királynék arany koronái, drága kővekkel kirakott kelyhek, templomruháik és egyéb régiségek. Feltűnt nekem az itt elhelyezett erős faladák sokasága, melyek le vannak pecsételve s neveikkel megjelölve, kérdésekre azt a választ nyertem a templom szolgálat, hogy azok egyes családok ékszerreit tartalmazzák, melyek itt letételmenyartettek.

Megtekintettük aztán az egyetemet, a mely most javítás alatt van a szünidők alatt. Az egyetem maga a legregibb ugyan de az épület egészen új, berendezése nem mutat mást mint bármely más egyetemé, csupán a nagy diszterem nagyobb szerű, s az egyes facultások termei, melyek ezen legregibb, leg-híresebb egyetem nevezetességeinek arcképeivel vannak diszítve. Valóságos arcképek csarnokok a világ nevezetességeinek. Talán éppen fekete hindu barátainkunk köszönhetjük azt, hogy a „Carolina rediviva” könyvtart is így rövid idő alatt megtekinthető volt szerencsésnek! Ezek ugyanis feltűntést keltettek megjelölésükkel, s egy fiatal tanárjelölt, ki Lipszben és Párizsban végezte tanulmányainak egy részét, megszólított bennünket s miután megérted az iránti óhajunkat, hogy a könyvtart megtekinthessük, kijelentette, hogy az csak a délelőtti órákban lehet, azonban meg fogjuk kísérteni, hogy számunkra a megnyitást készközzölje. Ez sikerült is neki hivatkozással különböző nemzetiségeinkre s így bejuttattunk

A könyvtart...
Nem sok id...
Az uev sz...
tokat nezt...
lanclon ke...
Tegnér Eza...
a költő sa...
nak 1612...
kelt az any...
irt levelet...
minden nye...
sz indus sa...
e nyelvekbe...
mgyaraztat...
trus”, mely...
Uphlas got...
dítását tart...
lett Prá...
itt őriztetik...
volna a kö...
kinteni, de...
utra. Utba...
melynek n...
benyomást...
között felt...
ez iránt int...
azt a felva...
egyik tavab...
óta lett nag...
ülteve.

Legyen...
rágbarátaink...
szépségü vir...
Meg a...
kell megeml...
bözök a tö...
módjától. M...
rok ugy ne...
vannak beos...
ségek (N...
pedig em t...
melyik „ma...
fogalom az...
mi fogalmi...
a megye fe...
nak meg v...
az egyetem...
tében tartja...
zonyos text...
butorozott...
mük, külö...
pedig lérbe...
iszik senki...
mellett má...
Este 8...
natunk hova...
ekkor nem...
táru t regre...
vizzel körül...
Velenceje...
tétében utó...
sénél fogva...
össze, de...
Mosbacke...
toron jut...
vizzel körül...
nagyszürű...
szeme elé...
egy 52 ki...
több sziget...
kal vannak...
a közelebb...
egy kiegész...
A köz...
getekkel, s...
közvetliték...
tonos sürg...
nyujt.

Három...
különféle...
egész kör...
felültesen...
a nevezetes...
szorítkozom...
rályi család...
ál, s meg...
en a kor...
egybekele...
évtben meg...
ból a ket...
az europai...
műkincek...
szemlélésén...
bőz léven...
műkincek...
ezek köz...
Frithjof...
képezi. E...
thiof teng...
hajóban ny...
alak, a mon...
és Ingeborg...
egy elefán...
melyen az...
művészi leg...
Györy Vil...
magyarra...
remek mű...
barátjának.

Emilit...
ethnografiai...
től meglehe...
van elhelye...
került, de...
sorrendbe...
desét tárja...
szakfértak...
épületeit...
zúl a Dront...
királyi ny...
vagok háza...
czimerei lát...
a királyok...
Riddorhus...
egy czimer

A nagy...
akredítőkkel
De ez ellen
háziasszo-
szobában
rt ez kárba
melegíti a
a szobát;
kalmazható
boltok előtt
aló deszka
rtására nem
szükséges
gondot kell
gy-egy em-
s levegőre
hogy sok
szoba bir-
elfogyasz-
mértékben
lés, mert a
között nem
kieszik erő-
egész nap
nösen pedig
bban lebul
a szobába.
dó teste az
megóvások,
levő szony-
ni.
vegő ugyan
y hidegtől
ablakokat,
ési módunk
kalmazunk,
feján a ké-
ba romlott
leg levegő
és abla-
nás kényel-
mind a lég-
lsió géppel
ányia miatt
n fejzelet-
ápolására.
Imre.
olt a társa-
hözön együtt
nyert volt.
nap hajóra
féli részébe
s a három
olm felé in-
lat itt az
nk is kissé
efogadásra.
órai egész
észe vál-
az ember a
l mást mint
a mint dél
álló szónok-
tel terünek
ol itt persze
ol a rozsol
a felé dél-
gy második
yáros neve-
ználtak fel.
s legelő-
omot, ezen
entelt tem-
leben épült,
most is még
n belseje,
olt s poraik
olt s művészi
a. Linné az
lussza örök
nagy ezüst
elhelyezve,
Ugyanitt
ynék arany
lyhek, tem-
k. Feltűnt
k sokasága,
ekkel meg-
nyertem a
es családok
téményes-
ytemet, a
midők alatt.
gyan de az
nem mutat
s, csupán a
s az egyes
régibb, leg-
gek arcké-
rczkép csar-
Talan épen
nhetjük azt,
tárt is ily
olt szeren-
llettek meg-
s, ki Lipsce-
nyainak egy
hiután meg-
a könyvtár
y az csak a
y meg fogja
yitást kiesz-
ozással kü-
bejuttatunk.

A könyvtár maga, mely 200,000-nél több kötetet tartalmaz, egy külön épületben van. Nem sok idő állván rendelkezésünkre, csupán az üveg szekrényekben elhelyezett régi iratokat néztük meg. Ezek között Luther Melancthon kéziratait (Biblia fordítások töredékei), Tegner Ezaiásnak világhírű Frithof mondóját, a költő sajátkezű kézirataiban; Gusztav Adolfnak 1612. évi június 12-én Linköppingben írt levelét, több rendbeli a világ majdnem minden nyelvén írt kézirataikat, melyek közül az indus sanscrit és persa nyelveken írottakat a nyelvekben jártas fekete hindu barátaink magyaráztak; végre a világhírű codex argenteus, mely a biblia négy evangéliomának Uphilas goth püspök által eszközölt goth fordítását tartalmazza, s mely codex 1648. évben lett Prágában szakmányul ejtve s azóta itt őriztetik. Mindenesetre nagyon érdekes lett volna a könyvtár egyéb kincseit is megtekinteni, de időnk fogytán lévén siettünk a vasútra. Újra ejtettük a városi botanikus kertemelynek névjegyzékét, melynek nem volt valami benyomást, csak a tóban díszlő vízi rózsák között feltűnt egy szép vörös vízi rózsák, s ez iránt intézett kérdésünkre svéd barátunk azt a felvilágosítást adta, hogy a Svédország egyik tavában díszlik csupán, s csak 10 év óta lett nagy nehezséggel ezen tóba is átültetve.

Legyen ezen feljegyzéssel a mi virágbarátaink és kertészeink figyelme ezen ritka szépségű virágra felhívva.
Meg az egyetemi hallgatók életéről is kell megemlékeznem, mert az egészen különböző a többi egyetemek hallgatóinak életmódjától. Meg a nemet egyetemeken a polgárok úgy nevezett Burschenschaft, Corpsokba vannak beosztva, az Upsolai polgárok nemzetiségek (Nation) szerint vannak egyesülve és pedig nem tetszés szerint, hanem a szerint, ki melyik „nation”-nak szulottja. A „nation” fogalom azonban nem jelent nemzetiséget a mi fogalmaink szerint, hanem inkább megfelel a megye felfogásnak. Minden ilyen „nation”-nak meg van a maga külön tulajdon háza, s az egyetemi hallgatók ezen házak első emeletében tartják összejöveteleiket, van rendes bizonyos tekintetben fényesen berendezett és butorozott társalgó olvasó-, zene- és vívó termek, külön könyvtáraik, az épület többi része pedig bérbe van adva. Sert vagy bort itt nem iszik senki jóformán, mind a svéd punsch mellett mulat.

Este 8 óra tájt Stokholm felé indult vonatunk hová 10 órakor érkezünk, a városból ekkor nem sokat láttunk; annál szebb látványt tárul reggel szemeink elé. Minden oldalról vízzel körülfogva és átszelve a város az észak Velenczeje, csak hogy a paloták szama tekintetben utóbbival nem versenyezhetik; fekvésénél fogva Konstantinápolylyal is hasonlítató össze, de a kelet szinopompája hiányzik. A Mostbacke városrészt, melybe egy elevator jut fel az ember, — a mindenedalról vízzel körül vett városról és kikötőről a legnagyszerűbb panorámát tárja fel az ember szeme elé! A 110 kilométer hosszú s mintegy 52 kilométer széles Mälartóban 1200-nál több sziget van, melyek majd mind nyaralókkal vannak beépítve, s ez által — különösen a közelebb eső szigetek, — a városnak mintegy kiegészítő részét képezik.

A közlekedést a tündériesen fekvő szigetekkel kis gőzösök és vitorlás csónokok közeleltik, s ezen közlekedési eszközök folytonos sürgős-forgása szemképrázlatot látványt nyújt.

Három nappi tartózkodásom alatt ezen különféle járművek igénybevételevel a város egész környékét bejártam, de a látottakat csak felületesen megmérteni lehetetlen s így csak a nevezetességek egyszerű rövid felsorolására szorítkozom. A királyi palota — miután a királyi család egy nyaralóban tartózkodik, nyíva áll, s meg is tekintették belsejét, hol különösen a koronahercegnek 1881. évben történt egybekelését, valamint a királyi párnák 1882. évben megtartott ezüst menyegzője alkalmából a két királyság tartományai a városok és az európai udvarok alkalmi ajándékai valóságos műkincsek halmazát képezik. Az ily műkincsek szemlélésénél az egyeni benyomás igen különböző lévén, roám a svéd költészetből merített műkincsek tették a legnagyobb benyomást, s ezek között ismét azok, melyek tárgyát a Frithof monda a svéd költészetet a gyöngye képezi. E monda egyik momentumai — Frithof tengeri útja — egy művészi kivétel hajóban nyert alakítást; a hajón látható három alak, a monda három hőst: közöttük Frithofot és Ingeborgot ábrázolja. Ezen kívül látható egy elefántcsontból készített gyönyörű kört, melyen az egész monda legszebb jelenetei művészileg ki vannak faragva. A hőskölteményt György Vilmos halhatatlan költőnk ültette át magyarrá, s ajánlom is a svéd költészet eme remek művének fordítását a költészet minden barátjának.

Említték kell tennem még a Scandínáv-ethnografiai muzeumról, mely három egymástól meglehetősen távoltságban fekvő épületben van elhelyezve; megtekintése némi fáradságba került, de miután meglehetősen chronologiai sorrendbe van helyezve, a művelődés fejlődését tárja a szemlélő elé, s különösen a szakfűnikra igen érdekes. A város nevezetes épületeit majd mind sorba vettem s ezek közül a Drontingholm — királyné szigetén fekvő királyi nyaralót, továbbá a Riddarhuset — lovagok házát, — melyben a nemesség összes címerei láthatók, és a Ritterholms templomot, a királyok temetkezési helyét említem fel. A Riddarhus-ban elhelyezett cimerek között egy cimere helye üresen áll, itt állott a Löven-

haupt grófi címere, de miután e család egyik sarja Finnlandot az Oroszok kezére játszotta, a cimere helyéről el lett távolítva. A svédok itt is erkölcsileg büntetik a honarulót.

Három nappi tartózkodás után, augusztus 8-án tovább utaztam, Kopenhága felé, s meg akarván tekinteni a Trollhätte leírásánál már felemlített Góta canalis másik végét, egy canalis hajóra szálltam. Az ut először is a tündériesen beépített Mälartón vezet, s Södertelgen egy mesterségesen készített csatornán át egy szilipen leereszkedik a hajó a Rimmerfjorden öblézetbe, s ezen végig haladva kieri a keleti tengerbe. Néhány órai tengeri ut után a Tronnöfjordba fordul be s Söderköpplingnel 15 szilip segítségével a mintegy 27 méterrel magasabbban fekvő Asplonga tóba jut, mely to egy újabb csatornával a sokkal nagyobb Roxen tóval van összekötve. Itt ismét szilipekkel emeltek fel a hajó, s végig haladva a tón egy mas csatornaba jut, hol ismét emeltek a Boven tóba. A hajónak ezen emelése két órai időt igényelvény, mi utazók kiszálltunk s az utat a csatorna mentén gyalog tettük meg, gyönyörködve a tájkep szépségeiben s az emberi ész alkotásait bámulva. Megragadó tündéries látvány az, ha az ember a lent fekvő tó partjáról nézi a mintegy 40 méternyi magasságu hegygerinczen a hajót a mint tovább siklik, s az ezeregy éj egy látványosságot veli szemlélni.

Motalánál a csatorna a Wetter tóba vezet, s e tó másik partjáról tovább köti össze a vízi utat a Wenar tóval, itt érvén el a legnagyobb magasságot — 91 méter —, s ezután a hajó a szilipek segítségével leereszkedik, míg a Trollhätte leírásánál már megemlített szilipeken leert a Góta folyóba s innen az északi tengerbe. Én a társaság egy részével Motalánál elhagytam a hajót, s fél napig időzve itt vasuton folytattam utamat. Tudva levő dollog, hogy a Skandínáv felszigetelt e század elején roppan módon elharapódzott a nép között a pálinkaivás oly annyira, hogy a kormány szükséget látta e kórallapot megszüntetésére, erélyes rendszabályok alkalmazását. Hogy mily szigorúan hajtatnak e rendszabályok vegre, s hogy nem maradtak, mint mi nálunk nem egy intézkedés, írott malaszt azt itt is tapasztaltuk, midőn a vonatra várakozva este fel tízenegy órakor a vendéglőben svéd puncsot kértünk, de azt semmi áron nem kaptuk, miután este 10 órakor minden szesz ital kiszolgáltatása szigorúan el van tiltva. Egyik utitársam szaja kiöblítésére borszeszt kért csak egy kanálnyit, de orvosi rendelvény nélkül azt sem kapta; a hajókon a vendéglősöknek pálinka méréshez külön engedélyvel kell bírniok, melyet csak nagy nehezen és igen szigorú feltételek mellett kaphatnak. Eszembe jutott itt, nem e lenne nálunk is czelszerű a napról-napra inkább lábra kapó pálinka ivás megszüntetésére hasonló intézkedéseket életbe léptetni; de hát az ily intézkedések végrehajtásához előbb a köznépet nevelni kellene.

Vasutra szállva Matollában éjjeli 11 óra után, reggel felé Lund városa mellett, mely a svéd második egyetem székhelye, elhaladva Malmöbe értünk, hol a mar készen álló hajóra szállva Kopenhágába utazunk Kopenhágot és környékét megtekintetem, de leírását utolsó levelémnek tartom fenn. BB.

Szt-Mihály, 1886. aug. 21.

Az alibunári járásban fekvő Szt-Mihály község fenállása óta nélkülözöte az egészség fenntartására egyik legszükségesebb elemet, az egészséges ivó vizet.

Készítettet ugyan a község” időnkint kutakat, de ha figyelembe vétetik, hogy Szt-Mihály a Vetselz-Alhunari rét mellett fekszik, asott kutakból egészséges viz — a réti vizek átszivárgása miatt nem nyerhető; az egyetlen tärhető vízzel bíró kut pedig, a mellett hogy a községtől távol van, még oly szomorú állapotú, hogy jóformán kutak is alig nevezhető.

E régi bajon segített, a község fiatal jegyzője Ulrich János mozgalmat indított meg egy artúzi kut furása iránt s e célból egy gyűjtő ívet bocsájított ki, melyen 5 az adakozást 5 frtal megkezdette, s örömmel mondhatom, hogy nevezett jegyző ur dicséretes szándéka nemcsak a község csekély számu értelmisége, de a földmives osztály közt is élénk visszhangra talált és siettek filléireikkel e szándékot mihamarább telté érlelni, úgy hogy rövid időn 180 frt gyűlt össze közadakozásból, ehhez a község mint erkölcsi testület 100 frtal járultán, végre a terv foganatosítható volt. — A kut elkészült s az eredmény a várakozást is túl haladta, mert 64 meter mélységben oly vízidus forrás találtatott, mely a jó és egészséges vizet 244 hektoliter mennyiségben adja ki magából 24 óránként és a vizet a földszinen felül mintegy 2 meter magasságra nyomja.

Midőn Ulrich János jegyző urnak dicséretes tetteért a községi lakosság nevében köszönetet mondok, nem mulasztom el kiemelni a kutat készítő Neukom Valentin fiaí vereszi czég érdemeit, mely czég a kutat 8 nap alatt a sürű, kemény anyagok talajjal kúzdva, létesítette; e mellett a czég kiküldöttje, munkássága, szakértelme és előzékeny művelt modorával az egész község becsületét kiérdemelte, miért is e czéget jó és nyugott lelkiismerettel bárkinek ajánlhatom, mert e czég szakértelme mellett olcsón is dolgozik, a mennyiben méterjét minden hozzá való anyaggal 40 méterig 4 frt, azontul 5

frtjával furta, s így az egész kut, két oldalóni kifolyással csak 280 frta került. — Jó vizünk tehát van, s így őszinte szívvel kívánom Isten áldását arra, ki ez eszmét létesítve a községi lakossággal igazi jótétéményt gyakorolt.

Midőn ezen levelém közlését kérem, tisztelettel maradtam

Popovits Péter.
görög kel. roman lelkész.

HIRHARANG.

* **A Bulgáriai nem annyira állam** —, mint medve-csinny, minket is kellemetlenül érintett. Halátlanság, lovagiatlanság és árulás soha nyomorultabb alakban nem nyilatkoztak. Szívünkölj sajnáljuk a derék vitéz fejedelmet, a ki olyan nyert akart szabaddá tenni s polgárosítani, a mely kancsuka alá született. Vigasztalásul szolgálhat az elűzött fejedelemnek, hogy a rokonszeny nemcsak az egész országnak, hanem egész Európában mellette nyilatkozik.

* **Nem lehet eléggé dicsérnünk**, ha egy olyan egyéniség, ki a sport minden nemében ügyesen otthonos, a társaságokban előkelően kedves, a salonokban ép úgy, mint a mindennapi életben rokonszeny és keresett, sőt mint képviselő az ország vitalis kérdésének megoldását melegen pártoló és előmozdító minden közügyért áldozón lelkessedő, a gazdálkodás terén is oly eredményeket mutat fel, melyek nemcsak szakavatottságra, hanem a fogyasztó közönség érdekeit előmozdítani akaró törekvéseire is vallanak. Rohonczy Gedeon török-becei közbirtokos, kiről, kedvtelését tekintve, azt hinné az ember, hogy csakis a szórakozás nemesebb ágának és ezzel kapcsolatosan az édes gondatlanságnak él, egyike a legkiválóbb és legraktikusabb gazdászoknak, ki az e téreni culturalis haladás minden eszközeit megszerzeve, tekintélyes gazdaságát nemcsak a lehető legjobb karba helyezte, hanem egyes természetnyí fajok művelődésével még az ország határain is túl terjedő hírt s nevet szerzett magának. Hogy többet ne említsünk, kiváló szakértelemmel és gondossággal termelt kartifóliát és káposztát ma holnap szépségük és jóságok nyomán annyira keresetlekké váltak, hogy fájdalunkra kell megemlítenünk, hogy a legközelebbi piacok is ki lesznek zárva abból, hogy a konyha e részben különleges, részben nélkülözhetlen cikkeit bennük megszerezhessek. Igen tisztelt és közszeretőben élő gazdánk már alig tehet eleget azon megrendeléseknek is, melyek hozzá a bécsi vagy még távolabbi piacokról érkeznek. E jelenségből ismét meggyőződhetünk arról, hogy a magyar emberről, ha kellő műveltséggel és akarattal bír, olvasott, utazott, tanult és tapasztalt a hazának minden tekintetben hasznos és érdemes polgárja válhatik. Sok szerencsét kívánunk egyik szeretett megyebeli képviselőnk munkásságának eredményéhez.

* **A király születésnapja Szófiában.** A bolgár fővárosból írjak lapunknak: Az idevaló osztrák-magyar követtség és o-m. gyarmat is megünnepelte a király születésnapját. A rom kath. templomban mise volt, melyen követtségünk, elén Buriánnal, teljes díszben megjelent. Burián megérkezésekor és távozásakor a bolgár udvari zenekar a Götterhaltét játszotta. A bolgár fejedelmet titkára képviselte, a kormányt pedig Karavelov min. elnök. Este az osztrák-magyar gyarmat bankettet és táncmulasztót rendezett.

* **Trefort külföldi útja.** A közoktatásügyi miniszter ez idő szerint még mindig a külföldön utazik. Meglátogatta Salzburgot, Mánchent, Strassburgot, onnan Párisba ment s több napot ott töltött, azután Londonba utazván, onnan bejárta Angol és Skótszág több helyét, Cambridget, Yorkot, Ripont, Edinburghot, Durhamot; Londonból ismét Párisba tért vissza, honnan kirándulásokat tett a vidékre. Most Észak-Németországnak vette útját, honnan e hó végén vagy szeptember első napjaiban tér vissza Budapestre.

* **Budavár visszavétele ünnepe**hez a honvédelmi miniszter, mint a fővárost értesítette nem küldhet egy zászlóalj honvédet mert ép ekkor hadgyakorlatok lesznek; de egy diszszázad ki fog mindenesetre vezényeltetni a szeptember 2-iki templomi ünnephez s a diszlovásban is részt fog venni. Pejacevich gróf hadtestparancsnoktól is érkezett átirat, melyben tudatja, hogy a kért zászlóalj gyalogsorkatoná az ünnepen zenekarral jelen lesz; e szám csak akkor redukáltatik egy századra, ha esős idő lenne. Az 1686-iki ostromban résztvevő családok tagjai közül mint egyik legújabb jelentkező felemlítendő Huyn Károly gróf nyug. tábornosnagya, a ki Felső-Ausztriában, Traunkirchenben lakik s Edelsheim-Gyulay báró előtt rövid ideig magyarországi hadparancsnok is volt. Ennek az őse mint ezredes volt részt az ostromban (okmányynyal igazoltatik) s később Szigetvárnál esett el.

* **Natalia szerb királyné** olajba festett arcképe állította ki Bondy B. Andrásy-uti festészeti és szobrászati kereskedő vállalkozó, a kinél a királyné személyesen rendelte meg a képet. A képet e hó 25-ig lehet megtekinteni.

* **Őszi ellenőrzési szemle.** A cs. és kir. 29. számú hadkiegészítési parancsnokság területére vonatkozólag. A párdányi

sorozójárában f. é. október hó 12., 13. és 14-én; az antalfalvaiban ugyanazon hó 16., 18., 19., 20. és 21-én; a t.-beceiben ugyanazon hó 23., 24., 25., 26. és 27-én; a tör.-kanizsaiban ugyanazon hó 12., 13., 14., 15. és 16-án; a n.-szt.-miklósiiban ugyanazon hó 18., 19., 20., 21. és 22-én; a nagy-kikindaiban ugyanazon hó 25., 26., 27., 28. és 29-én; a N.-Beckerek városában ugyanazon hó 11., 12. és 13-án; a n.-beckereki szolgabírói sorozójárában ugyanazon hó 14., 15., 16., 18. és 19-én.

A cs. és kir. 61. számú hadkiegészítési parancsnokság területén. A cseneyi sorozójárában ez évi október hó 8., 9., 10. és 11-én; a zombolyaiban ugyanazon hó 13., 14., 15. és 16-án; végül a perjámosiban ugyanazon hó 18., 19., 20. és 21-én.

A cs. és kir. 83. sz. hadkiegészítési parancsnokság területén. A pancsovári szolgabírói sorozójárában f. évi október hó 18-tól 21-ig; az alibunariban ugyanazon hó 16-tól 18-ig; a bánlakiban ugyanazon hó 20-tól 23-ig; végül a módosiban ugyanazon hó 25-től 27-ig.

Őszi pótellenőrzési szemle: A cs. és kir. 29. hadkiegészítési parancsnokság nyilvántartásában állókati illetőleg a nagy-beckereki „Reszó” katonai lak-tanyában a párdányi, antalfalvai és t.-becei elmaradtak részére folyó évi november hó 12-én, a központi és n.-beckerekiek részére ugyanazon hó 13-án, a t.-kanizsa, n.-szentmiklós és nagy-kikindaik részére 15-én.

A cs. és kir. 61. sz. hadkiegészítési parancsnokság nyilvántartásában állókati illetőleg a temesvári Ferdinand katonai lak-tanyában folyó évi november hó 11-ik napján, délelőtt 8 órakor, fog tartatni.

A cs. és kir. 83. sz. hadkiegészítési parancsnokság nyilvántartásában állókati illetőleg Fehértomplonon a hadkiegészítési parancsnokság irodájában f. évi november hó 10., 11. és 12-ik napjaik tartatik.

Ezt azon reményben közzéadjuk, hogy t. megyei lapársalnk lesznek szivesek átvenni s a nagy közönséget azal tájékoztatni, hogy ily főképen az érdekeltek teljes tudomást szerezvén, ez iránybani kötelezettségüket illetőleg az önhibájukon kívül eredhető büntetések és kellemetlenségeiktől megóvassanak.

* **Iskolai értesítés.** A helybeli községi népiskolánál a beiratások f. évi szeptember hó 1. 2. 3-ik napjaik délelőtt 8—12 óráig; és délután 3—5 óráig eszközöltetnek a községi népiszkola épületében. — Tandij 2 frt, beiratási díj 25 kr., ezenkívül minden gyermek köteles az évi értesítőért 20 krt., fizetni. — A szegénységű (bizonyítványal ellátott) tanulók a tandij fizetés alól felmentetnek. — Felhivatnak ugyanazért a szülők (gyámok), hogy gyermekeiket a fent kitett időben okvetlen beírassák, mert a később jelentkezők a városi hatóság által ebelti törvényesabta köteleességük teljesítésére a legszigorubb módon, esetleg kényszer alkalmazása mellett köteleztetnek. — Az iskolaszék.

* **Ipariskolai értesítés.** A helybeli alsó fokú ipariskolába a beiratások f. évi szeptember hó 5. 8. és 12-én délután 2—5-óráig eszközöltetnek a községi népiszkola épületében. — Tandij 1 frt, az igazolási könyvecskéért 15 krt, melyet minden tanonez köteles a beiratás alkalmával befizetni. — Felhivatnak ugyanazért a helybeli iparosok, hogy tanonezkaikat a fent kitett időben és napon okvetlen beírassák, mert különben a mulasztó mesterek a fenálló törvények értelmében kiszabott pénzbírsággal fognak büntettetni. — Az ipartanodai bizottság.

* **Kereskedelmi iskolai értesítés.** A helybeli kereskedelmi iskolába a beiratások f. évi szeptember 5. 8. és 12-én délután 2—5-óráig eszközöltetnek, a községi népiszkola épületében. — Tandij 6 frt, mely félévénkint Blumm Sándor gondnok urnál előre fizetendő. — Felhivatnak a helybeli kereskedők, hogy tanonezkaikat kor költömbőség nélkül a fent jelzett időben okvetlen beírassák, mert ellenszetben a mulasztók ellen a fenálló törvények egész szigorú fog alkalmaztatni. — A kereskedelmi iskolai bizottság.

* **Iskolai jelentés.** A t. cz. szülők és gyámok ezennel tisztelettel tudósítanak, hogy a beiratások az 1886/7-iki tanévre az összes zárdai iskolákban szept. 1., 2., 3. délelőtt 8—12-ig, délután 2—5-ig a zárdai épületben tartatnak, és 4-én, azaz szombaton, a plébánia templomban eltartandó „Veni Sancte” után kezdődnek a rendes előadások. Az igazgatóság.

* **Iskolai értesítés.** A budapesti II. ker. közs. polgári fiú-iskola mellett fel-állított közép kereskedelmi iskola III. osztálya is az 1886/7. tanévben megnyílik. — Mindkét nemű iskolába a felvétel és beírás a jövő 1886/7. tanévre f. évi augusztus hó 30-tól szeptember hó 3-ig az igazgatóság irodában (II. ker. Viziváros, Medve-utca 5. szám II. emelet) történik. Ez ügyben utbaigazítást ingyen készséggel ad az igazgatóság.

* **Az ebdüh.** A budapesti egyetem kórszövetségi intézetében Babes Viktor tanár kísérleteket tesz a veszettség oka, vírusának természetét és az ellene alkalmazott védo-lásra nézve.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.

Melléklet a „Torontál“ 1886. évi 34-ik számához.

5081. sz. 1886.

(438—3.1)

Pályázati hirdetmény.

Torontálmege Torda községében törvényhatósági jóváhagyás mellett szervezett s évi 400 frt fizetéssel egybekötött segédjegyzői állomás lekötésénél folytán üresedésbe jövén, annak választás útján leendő betöltésére pályázat hirdetnek.

A község képviselő testülete által megajándékozott választás határidejéül 1886. szeptember 30-ának, d. e. 10 órája tűzték ki.

Felhívtnak a pályázni kívánók, miszerint az 1885. évi 520. kgy. sz. törvényhatósági szabályrendelet 5. §-a értelmében felszerelt pályázati irókat a választást megelőző napig alulirt szolgabírószághoz benyújtásuk.

Kelt Török-Becsén, 1886. augusztus 22-én.

Tallián Emil,
főszolgabíró.

4542. sz. 1886.

(430—1.1)

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagy-beckereki kir. törvényszék mint alkönyvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Maugsch Albert ügyvéd vjhajtónak, Batanyzky Tosa mellenczei lakos vjhajtást szenvedő elleni 45 frt tőke, ennek 1885. jul. 12-től járó 6% kamatai, 6 frt per, 5 frt 70 kr. vjhajtási és még felmerülő költségek kielégítése végett vjhajtást szenvedő tulajdonául felvett, a nagy-beckereki kir. törvényszék területén fekvő, a Mellencze községben, a mellenczei 502. sz. ljkvben 734. sz. ház és teltelekre 400 frt kikialtási árban a 2280-b-2. r. sz. 2 hold és 5393-b-8. r. sz. 1 hold összesen 3 hold tartalék földekre nézve a szerb bánági pénzügyészség tulajdoni igényének sérelme nélkül, — továbbá ugyanott 7826. r. sz. a foglalt 116 frtra becsült 490 □-ölnyi szőlőből álló ingatlanok vjhajtási arverés útján el fognak adatni. Határnapul 1886. szeptember 7.

napjának, d. e. 10 órája, Mellencze község-házánál kitűztetik azon hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen határnapon esetleg becsáron alul is eladatni fognak.

Kikialtási ár a fennebb kitled becsár, melynek 10%-a a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő tartozik a vételárat két egyenlő részletben lefizetni, és pedig az első az árveréstől számított 15 nap alatt, a másikat 30 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó 6% kamatokkal együtt a n.-beckereki kir. adóment letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az első részletbe beszámítottatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a tkönyvi hivatalnál és Mellencze községelöljáróságánál megtekinthetők.

Kelt a nagy-beckereki kir. törvényszék tkvi osztályának 1886. majus 22-én tartott ülésében.

5273. sz. 1886.

(437—3.1)

Arlejtési hirdetmény.

Torontálmege alispánja mint a galaczkaik érdekeltség ministeri biztosának 1886. évi augusztus hó 10-én 6. szám alatt kelt rendelete szerint a Galaczka csatorna Frányova község határában eső részén egy szabványos fahid valamint az ugynevezett Vinczevidnél egy szabványos zsilip építendő.

E műtárgyak felépítésének biztosítására, melyek közül az elsőnek említett fahid 151 frt 93 krral, a zsilip pedig 72 frt 84 krral van előirányozva alulirt

szolgabírószági hivatalban f. évi szeptember 25-én d. e. 10 órakor szóbeli versenytárgyalás fog megtartatni.

Felhívtnak a vállalkozni szándékozók, miszerint 10% bánatpénzsekkel el látva fenebb megjelölt időben és helyen megjelenjenek.

A műtárgyak tervei és részletes költségvetései valamint az építési feltételek a hivatalos órákban bármikor betekintheők.

Török-Becsén, 1886. aug. 25-én.

Tallián,
főszolgabíró.

2988. sz. 1886.

(436—3.1)

Pályázat.

Szerb-Nagy-Szt-Miklós községben rendszerezett 600 frt évi fizetéssel egybekötött segédjegyzői állomásnak választás útján leendő betöltésére pályázat nyitattik.

A pályázni kívánók ezzel felhívtnak, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket e f. évi septe. 15-ig bezárólag a nagy-szent-miklósi főszolgabírószághoz adják be.

A választás szeptember 16-án fog megtartatni.

Kelt Nagy-Szent-Miklóson, 1886. aug. 14-én.

Buóc z,
szolgabíró.

Hirdetmény.

Az eleméri közbirtokossági uradalom részéről közhírré tétetik, hogy a tulajdonát képező és N.-Elemér, Szerb-Elemér, Tót-Aradác, Szerb-Aradác, M.-Szt-Mihály, egy a szabályai rév inensző részén levő italméresi jog és a

hozzátartozó korcsmaépületek, az eleméri közbirtokossági uradalom irodájában 1886. évi szeptember hó 12-én reggeli 9 órakor, három egymásután következő évekre, vagyis 1886. évi október 1-től egész 1889. évi szeptember hó 30-ig terjedő időre, nyilvános árverés útján és pedig a fent megnevezett községekben, egy a szabályai révén levő italméresi jog, valamint az ehhez tartozó korcsmaépületek összesen és együttesen haszonbérbe fognak adatni.

Az árverési feltételek az eleméri közbirtokossági uradalom irodájában 1886. évi augusztus hó 29-én, egy 1886. évi szeptember 5-én, mind a két vasárnapon reggeli 9 órától déli 12 óráig megtekintés végett kitéve leendnek.

Eleméren, 1886. évi aug. 23-án.

Az eleméri közbirtokossági uradalom.
(434—2.1)

862 sz. ki. 1886.

(435—3.1)

Arverési hirdetmény.

Mellyel ezennel közhírré tétetik, hogy Baranda községében a község tulajdonát képező italméresi jog a helybeli községi irodában folyó 1886. évi szeptember hó 15-én, délelőtt 9 órakor, három egymásután következő évekre, vagyis 1887. évi január hó 1-től 1889. évi december hó 31-ig terjedő időre szóbeli nyilvános árverés útján haszonbérbe adatni fog.

Az árverési feltételek a helybeli jegyzői irodában bár mely napon a hivatalos órák alatt betekintheők.

Baranda, 1886. évi julius hó 23-án.

Zsvikovits J.,
jegyző.

Trumity Dániel,
közs. bíró.

Kiadóhivatal: Budapest, V., nádor-utca 7. sz.

Legelterjedtebb s legolcsóbb magyar napilap.

PESTI HIRLAP

pártoktól s kormánytól egyaránt független

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelen mindennap, hétfőn és ünnepet követő napokon is, 16—20 oldalnyi terjedelemben.

Októbertől kezdve rotációs gépen nyomatik, mely a lapot óránként 10,000 példányban, teljes 16 oldalon, könyvalakban, felvágva állítja elő.

Minden héten rendes ZENEMELLÉKLET válogatott zenedarabokkal.

Előfizetési ára: egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr.

Mutatványszámok egy hétig ingyen és bérmentve küldetnek.

Rovatvezető munkatársak: Antalik Károly, Gyöngyösy László, Luby Sándor, Schmittely József, Tábori Róbert, stb.

Munkatársak:

Pulszky
Ferenc

Beksics
Gusztáv

Törs
Kálmán

Pesty
Frigyes

Borostyáni
Nándor

stb. stb.

Munkatársak:

Mikszáth
Kálmán

Dr. Ágai
Adolf

Bartók
Lajos

Tóth
Béla

Dr. Kenedi
Géza
felelős szerk.

stb. stb.

(449—12.11)

0952. sz. 1886.

Valamennyi
Beeskere
tere és a

Torontát
zottságának fo
folytatva köve
kívüli közgyű
a. kelt határo
vényhatósági
idejeül 1886.
jának d. e. 1
hogy ezt meg
26-ik napján
szoroszek fog
1886. évi X
a) pontjában
vándók.

A midőn
tetes czimet,
a járása (váro
megye bizotts
domásba helye
vatalos bizony
15-ig beterjes
Ugyancsa
be a számonk
adás végett a
szeptember 1-i
vékenységi kin
zött határidőbe
léseért a tek
teszem.

Az ezen
tárgyak a „To
lapban a legk
tétetni és miutá
tatott, ugy a
mint a fenti köz
tetes czimet to
pótlólag értesie
Kelt Nagy-
augusztus 19-én

(Emléki a m
azon tisztelt tag

Hev

Légy üdvöz
Te szép, k
Gyógycsarn
Enyhére, in
Törmes z
Juttassanak

Völgy katl
Körítve tart
E helyt pi
E helyen u
E helyről s
— Koldj Ist

Kifarradoit
Gyógybalza
Főzsklatott
Caodát műve
A sorscsapa
E völgy öle

Légy üdvöz
Szivünkbe v
Vendégoidne
Ördökre áld
Itt egyesülhe
— Koldj Ist

HIVATALOS MELLÉKLETE.

Nagy-Becskerek, 1886. évi augusztus hó 26-án.

HIVATALOS RÉSZ.

20952. sz. 1886. Torontálmege alispánjától.
Valamennyi szolgabíró, Nagy-Becskerek város polgármestere és a megyei helyhatósági biztosnak.

Torontálmege törvényhatósági bizottságának folyó évi augusztus 2-án s folytatva következő napjain tartott rendkívüli közgyűlésének 943/886. kgy. sz. a. kelt határozatával az őszi rendes törvényhatósági bizottsági közgyűlés határidejéül 1886. évi szeptember 27-ik napjának d. e. 10 órája azzal tüzelt ki, hogy ezt megelőzőleg f. évi szeptember 26-ik napján d. e. 10 órakor szamoskeresztes Fog tartatni s ez utóbbira az 1886. évi XXI. t.-cz. 57. §-ának B. a) pontjában említettek lesznek meghívandók.

A midőn erről értesiténem a tekintetes czímet. — egyben felhívom, hogy a járása (városa) területén levő összes megye bizottsági tag urakat kellőleg tudomásba helyezni és az arról szóló hivatalos bizonylatot hozzám szeptember 15-ig beterjeszteni sziveskedjék.

Ugyancsak ezen határidőig terjessze be a számonkérő széken leendő előadás végett az 1886. évi május 1-től szeptember 1-ig terjedő időről szóló tevékenységi kimutatást, melynek a kitűzött határidőben leendő pontos beterjesztéséért a tekintetes czímet felelőssé leszem.

Az ezen közgyűlésen előveendő tárgyak a "Torontál" című hivatalos lapban a legközelebbben közzé fognak látni és miután a régi megyeház lebontatott, úgy a számonkérőszék, valamint a fenti közgyűlés helyéről a tekintetes czímet további intézkedés végett pótlólag értesítenem.

Kelt Nagy-Becskereken, 1886. évi augusztus 19-én.

Alispán szabadságon:
Rónay Jenő,
 főjegyző.

20801. szám. Torontálmege alispánjától.
Valamennyi szolgabíró, Nagy-Becskerek város polgármestere, Jankó Ágoston helyhatósági biztos és a központi előadói karnak.

Mult évi november hó 14-én 28.177 valamint f. évi június 11-én 15.482. szám alatt kelt körrendeleteim kapcsán a nagymélt. m. kir. földmivelés, ipar- és kereskedelemügyi ministeriumnak f. évi július 30-án 42.467. szám alatt kelt nagyhecsü körrendeletét tudomás és szorosán ahhoz leendő alkalmazás végett másolatban kiadom.

Kelt Nagy-Becskereken, 1886. évi augusztus 8-án.

Tallian,
 alispán.

Másolat. Földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minister 42.467. szám. Valamennyi törvényhatóságnak. Vonatkozással mult évi november 5-én és folyó évi június 1-én 59.148 illetőleg 21.705. sz. alatt kelt leirataimra értesitem a törvényhatóságot, hogy Franciaország és Románia közt ideiglenes kereskedelmi szerződés kötötven — a francia vámhivatalok a Franciaországba érkező magyar vagy osztrák eredetű árukról származási bizonyítványok előmutatását ezentul többé nem követelik. — Budapest, 1886. július 30-án. Matlekovits s. k.

395. sz. 1886. Torontálmege alispánjától.
Meghívás.

A torontálmegei községi és körjegyzők nyugdíjintézete alapszabályainak 8. §-a a) pontjában foglalt intézkedé-

sekhez képest van szerencsém a torontálmegei községi és körjegyzők nyugdíjintézetének igazgató választmányi tagjait, — a f. szeptember 19-ik napján d. u. 3 órakor hivatali helyiségemben megtartandó igazgató választmányi ülésre ezennel meghívni.

Tárgyaltatni fognak a folyó ügyek és netáni indítványok.
 N.-Becskereken, 1886. évi augusztus 17-én.

Alispán szabadságon:
Rónay Jenő,
 főjegyző.

19287. sz. 1886. Torontálmege alispánjától.

Valamennyi szolgabírónak, N.-Becskerek város polgármesterének és a megyei helyhatósági biztosnak.

Tudomásvétel és a legelterjedtebb módon való közhírré tétel végett tudatom a czimékkel, hogy a Torontálmege területére nézve alakított állandó jegyző szigorló bizottság az 1884. évi november hó 4-én 58285. szám alatt kiadott belügyminiszteri szabályrendelet 3. §-ban foglalt intézkedéshez képest őszi vizsgáit f. évi szeptember hó 20. és 21-ik napján tartandja N.-Becskereken a megye székházában.

Felhívatni rendelem azért a megye területén fekvő összes községek előjáróit, miszerint jelen körintézkedésem a helyi viszonyokhoz képest a legelterjedtebb módon közhírré tegyék, figyelemmel az érdeklettek, hogy szabályszerűen bélyegzett s fennebb hivatolt szabályrendelet 6. §-ban foglaltakhoz képest felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb jövő hó 16-ig annyival inkább igyekezzenek benyújtani, mivel a most kített záros határidő után beérke-

Helyettesítő: Kerekes Samuel.

Légy üdvözölve fenséges Marilla,
 Te szép, kies, te búbajos vidék!
 Gyógycsarnokod, a szenvedő kebelnek,
 Enyhére, im, magasra építék.
 Természet és az ismeret hatalma
 Juttassanak hírnévre, diadalra!
 Völgy katalánában áll a drága csarnok,
 Körítve tartják büszke hegykarok...
 E helyt pihenni, megnyugodni vágyom,
 E helyen újra élni akarok;
 E helyről száll fel keblem hő imája:
 — Küldj Istenem, ó küldj áldást reája! —
 Kifarradott test: jöjj erőt meríteni,
 Gyógybalsamod e helyen fölfeled;
 Fölzakarított szív: jer e szent magányba,
 Csodát művel e néma völgy veled;
 A sorscsapás, ha megtöré a lelket,
 E völgy ölében új erőre lelhet!

Légy üdvözölve fenséges Marilla!
 Szívünkbe vésvé visszük el neved...
 Vendégeidnek vándorló csapatja
 Örökre áld, soha el nem feled!
 Itt egyesülhet mindnyájunk imája:
 — Küldj Istenünk, ó küldj áldást reája!

vallástalan és durva főnök szivtelenségének.
 A cigányok szivrepezstön húzták, mert az ünneplőnek nem volt hitele, a közönség részéről pedig győren hulltak a piczulák a banda gyűjtőjének tányérjába.

A mulatók asztalánál foglalt helyet Kukuriku Eliás volt színész, jelenben part véd is, a ki egy sárgadinyó illatu levelet szorongatott ujjai között és azt gyakrabban emelte ajkaihoz.

Szomszédja, egy érvágásra és küpülzésre jogosított borbély, a ki a divatba jött általános szakálnövesztés mellett jelenlősen csapanni tapasztalta jövedelmét s jelenben mint őszi végrehajtó működött, de eddig szomszédját sohasem látta és így nem is ismerte, csakhamar barátságot kötött Kukurikival, még pedig oly rohamosan, hogy a kilenczedik pohár sernél már "te s tu" lettek.

Bor között az ember hamar bizalmassá lesz, és nem ritkán a legkényesebb és életére legbehatóbb titkokat is közli barátjával.

A borbélyt Bagoly Mukinak hitták, és elődjei már a sárga dinnyéért rajongó Albert király alatt a résztulajdonosú Baglyok közé soroztattak. Neje, Pók Zsuzsanna, egy törvényszéki bírónál folytatott bizalmas viszony-

tanok szolgálatát vezette az ollárhoz s azt kellő csinnal és izléssel kiöltöztetvén, miután a mult feledésbe ment, szerető nejét meglehetősen ügyes fogásokkal az iparosok csoportozatából egészen fel az írástudók közé is becsempészte. Nejét Melles Eszternek hívták és ezen amabilis névnek a lehető legelőnyösebb értelemben megfelelt.

Éjjel 10 órakor Eliás és Muki, már úgy megszerették egymást, hogy ha a vendéglőben véletlenül verekedésre kerül a dollog, a védelmi harcban meg is hallak volna egymásért.

Ez a Sardou-féle barátság bizalmasságot szült közöttük, olyannyira, hogy még azt is bevallották egymásnak, hogy kivételesen a férjhuség kötelmeiről is megfeledeznek.

A kik az előtt soha sem látták egymást, néhány óra lefolyása alatt a legmeghibtebb barátokká lettek.

Eliás sugva közölte barátjával, hogy alig várja a 11 órát, a mikor egy szeretetre méltó nővel légyottja lesz s a dinnyeszagu levélkét elolvasás végett a Bagoly markába csuszította. A czedulácskán könnyen olvasható macskakörmöléssel pár sorban ez állott:

kedni, azért pont éjjeli 11 órakor elvárlak a casino-kert illatozó lombjai alá, hogy ott csillagok ragyogása mellett az "Egy éj Nápolyban" című festmény stufage-ait utánozhassuk. Ideiglenes boldogságot

Melles Eszter.

Most Kukurikun volt a sor elsápadni és a női huség fonalát úgy legombolyítani, hogy az mielőbb elszakadjon. Most már mindent tudtak, csak azt nem tudták, hogy Zsuzsanna a Bagoly, Eszter pedig a Kukuriku felesége. A levélkét visszaszolgáltatták egymásnak s minthogy mind a ketten az exszinész és az exborbély is világlátott és tapasztalt emberek voltak, hogy csak most keletkezett barátságukat még szorosabbra fűzők 11 órakor felálltak az asztaltól, a társaságot illedelmesen köszöntötték és kézzsoritás mellett e szavakkal váltak egymástól: "A véletlen összehozott bennünket, hogy duplán egyesítsen." Ennyit Eliás mondott.

Muki utána tette: "Legyen barátságunk tartósabb, mint házasságunk."

Másnap délben már a nők szabadságot tettek, Eliás és Muki pedig egymást felpofozták.

Don Gunarosz.

zett kérvények csakis a tavaszi vizs-
gokra fognak figyelembe vétetni.

Nagy-Becskereken, 1886. évi au-
gusztus 14-én.

Alispán szabadságon:
Rónay Jenő,
főjegyző.

21425. sz. 1886. Torontálmegye alispánjától.

Valamennyi szolgabíró, Nagy- Becskerek város polgármes- tere és helyhatósági biztosnak.

A nmélt. földművelés, ipar- és ke-
reskedelemügyi miniszter f. évi augusztus
hó 7-ről kelt 43306. sz. a. rende-
letével, — Fehértemplom r. t. város
közönsége által a f. évi június hó 10-én
tartott közgyűlés 90. sz. a. alkotott sza-
bályrendeletet, melyben a házaló keres-
kedés gyakorlása a nevezett város terü-
letén — a fennálló házalási szabályok
17. §-ban és az e §-ust kiegészítő ké-
sőbbi összes rendeletekben bizonyos
vidékek lakóinak biztosított jogok ép-
ségben tartása mellett megtiltatott, mai
napon helyben hagytam.

Erről a hatóságot tudomás vétel
és szabályszerű közhírré tétel céljából
értesitem.

Kelt Nagy-Becskereken, 1886. évi
augusztus 14-én.

Alispán szabadságon:
Rónay Jenő,
főjegyző.

20938. sz. 1886. Torontálmegye alispánjától.

Valamennyi főszolgabíró, N- Becskerek város polgármes- tere és Jankó Ágoston tb. szolgabíró, helyhatósági biz- tosnak.

A perlaszi kir. járásbírósnak a
beadványok magyar nyelven szerkesz-
tése és benyújtása tárgyában 1731/1886.
p. számú határozatát tudomás vétel és
a legkiterjedtebb módon leendő köz-
hírré tétel céljából hiteles másolatban
mellékelve kiadom.

Nagy-Becskereken, 1886. évi au-
gusztus 14-én.

Alispán szabadságon:
Rónay Jenő,
főjegyző.

Másolat. 1731/1886. p. Hivatalos
emlékeztetés a perlaszi kir. járásbíró-
sághoz érkező s nem az állam hivata-
los nyelvén szerkesztett beadványok
iránti intézkedés tárgyában. — H a t á r o z a t. Az 1868. évi 44. t.-cz. 13.
§-a szerint az állam kormány által ki-
nevezett minden bíróságok hivatalos
nyelve kizárólag a magyar lévén, te-
kintve, hogy ezen törvényes intézke-
désből folyólag a bíróság csakis az ál-
lam hivatalos nyelvén szerkesztett bead-
ványokat tartozik elfogadni, s tekintve,
miserint a pancsovai kir. törvényszék
folyó évi február hó 19-én kelt 2670-
1885. p. számú határozatával előzőleg
már ily értelemben intézkedett, a per-
laszi kir. járásbírósnak ezennel kijelenti,
miserint f. évi szeptember hó 1-től
kezdve polgári, fenytő és telekkönyvi
ügyekben csupán a hivatalos magyar
nyelven szerkesztett beadványokat fog-
gad el s a más nyelven szerkesztett
beadványokat érdemleges intézkedés nél-
kül visszautasítja.

Kivételt csakis sürgős és fontos
bűnügyi feljelentések eseteiben is azon
ügyvédekre nézve tesz, kik a nmélt.
igazságügyi miniszterium által a német
nyelvnek bíróságok előtti használatára
feljogosítva. Miről Torontálmegye tete-
les alispáni hivatala azon megkövetelést,
miserint ezen határozatot kellőleg köz-
hírré tenni sziveskedjék, továbbá a pan-
csovai kir. törvényszék s a Perlaszon
székelő ügyvéd urak értesítettnek. A
kir. járásbírósnak Perlaszon, 1886. évi
augusztus hó 3-án. Sárdy s. k. kir.
járásbíró.

22010. sz. 1886. Torontálmegye alispánjától.

Valamennyi szolgabíró, Nagy- Becskerek város polgármes- tere és Jankó Ágoston hely- hatósági biztos urnak.

A nagymélt. m. kir. közmunka és
közlekedésügyi miniszterium az 1885.
XXIII. t.-cz. 189. §-ban határozmányok
végrehajtása tárgyában követendő eljárás
megvilágosítása szempontjából a f. évi
augusztus 16-án 28124. sz. a. követ-
kező rendeletet bocsátotta ki: „Miatan
egy törvényhatóságok alispánjai az
1885. XXIII. t.-cz. 189. §-ban foglalt
határozmányok végrehajtása céljából ki-
adott hirdetményekben a vasutársulato-
kat is felhívták, miserint a vízi mű-
veikre, valamint a vízhasználati jogosít-
ványokra vonatkozólag az engedélyt a
vizikönyvbe leendő bejegyzés végett

mutassák be, minthogy továbbá kérdés
merült fel az iránt is, hogy a vasutakon,
továbbá az állami, törvényhatósági és
községi utakon levő hidak és átvezetők
vagy az azok építése céljából létesített
vizmunkálatokra vonatkozó engedélyek
is bekövetelendők-e s a vizikönyvbe be-
jegyzendők-e? tudomás és ahoz alkal-
mazkodás végett értesitem valamennyi
törvényhatóságot, hogy a vizjogi törvény
VIII. fejezetének határozmányai a most
felsorolt vizmunkálatokra és vízhaszná-
latokra nem alkalmazandók. A miniszter
helyett Baross s. k. államtitkár.

Mit tudomásvételt és megfelelő eljá-
rás céljából főszolgabíró (polgármester)
urral közlöm.

N.-Becskereken, 1886. évi augusztus
23-án.

Alispán szabadságon:
Rónay Jenő,
főjegyző.

22081. sz. 1886. Torontálmegye alispánjától.

Valamennyi főszolgabírónak.

Közmunka- és közlekedésügyi mi-
nister ur ő nagyméltósága f. hó 15-én
25391. sz. alatt a tervezett N.-Becskere-
rek, szécsány-párdányi és szécsány-
nagy-margittai helyi érdekű vasutak,
az 1/2. alá zárt program szerint fogva-
natosítandó közigazgatási bejárást Gyön-
gyössy János ministeri osztály tanácsos
vezetése alatt elrendelven, erre nézve
határidőül f. é. szeptember hó 3-ik nap-
jának d. e. 9 óráját s összejevelel
helyül Nagy-Becskerek város tanács-
termét tüzte ki, miről tek. czimédel azon
felbivással értesitem, hogy a bejárási
tervről a csatolt jegyzék 3-ik rovataban
megjelölt községeket és az érdekelt ura-
dalmakat tudomásba helyezvén figyel-
meztesse, hogy érdeik megóvása végett
a jegyzék első és második rovataban
megjelölt helyen és időben jelenjenek
meg. —

Egyben fölkérem tek. czimédel,
hogy mint hatósági közeg a járási
érdeklő tárgyaláson szintén sziveskedjék
megjelenni.

Kelt N.-Becskereken, 1886. évi
augusztus 22-én.

Alispán szabadságon:
Rónay Jenő,
főjegyző.

Rovatvezető munkatársak: Antalik Károly, Gyöngyösy László, Luby Sándor, Schmittely József, Tábori Róbert, stb.

A nagy-becs-
párdányi

Tárgyalási t

Szeptemb. 3-
d. e. 9 órak

Szeptemb. 4-
d. e. 10 órak

Szeptemb. 5-
d. e. 10 órak

Szeptemb. 6-
d. e. 10 órak

Szeptemb. 7-
d. e. 11 órak

Szeptemb. 9-
d. e. 10 órak

Szeptemb. 10-
d. e. 10 órak

22081. sz. 1886.

A nm. m.
25391. szám ala
programja uras

Kelt N.-B

1886. sz. 1886.

Valamennyi
helyhatósági b
Becskerek va
rének és a
vevős

Belügyminiszte
nak f. évi junu
kibocsátott mag
tel és a szükség
el leendő figye
matban közlöm
delet. A román k
zetközi szerződ
év május 31-éve
tén alakult visz
szelbeli iparosai

Légy üdvö
Te szép,
Gyógycs
Enyhére,
Termés
Juttassana
Völgy ket
Körítve ta
E helyt p
E helyen
E helyről
— Kulj I
Kifarrado
Gyógybalz
Főzakklat
Csodát mu
A sorscsap
E völgy ö
Légy üdvö
Szivünkbe
Vendégeid
Öndkre áld
Itt egyesül
— Kuldj I

A nagy-beckerek—zichyfalva—nagy-margitai és a szécsány—módos—párdányi helyi érdekű vasut közgazgatási bejárásának sorrendje.

Tárgyalási nap	Tárgyalási hely	A tárgyaláshoz meghívandó községek
Szeptemb. 3-án d. e. 9 órákor	N.-Beckerek városháza	N.-Beckerek és Lázárföld
Szeptemb. 4-én d. e. 10 órákor	Német-Szárcsa községháza	Erneszlháza, R.-Écska, Ném.-Écska, N.-Szárca, R.-Szárca
Szeptemb. 5-én d. e. 10 órákor	Német-Módos községháza	Német-Módos, Szerb-Módos
Szeptemb. 6-án d. e. 10 órákor	Német-Módos községháza	Foény, Jánosföld, Ó-Telek Német-Párdány
Szeptemb. 7-én d. e. 11 órákor	Kanak községháza	H.-Bóka, Szb-Bóka, Kanak, H.-Neuzina, Szerb-Neuzina
Szeptemb. 9-én d. e. 10 órákor	Hajdusitza községháza	Barácsháza, Krivabara, Szé- csénfalva, Hajdusitza, György- háza, Partos
Szeptemb. 10-én d. e. 10 órákor	Zichyfalva községháza	Zichyfalva, N.-Margitta

1881. sz. 1886.
A nm. m. kir. közmunka és közl. ministerium f. é. augusztus hó 25-én 3391. szám alatt kelt magas leiratával elrendelt vasuti közgazgatási bejárás programja urasággal tudomásvétel végett tisztelettel közöltetik.
Kelt N.-Beckereken, 1886. évi augusztus hó 22-én.

a vasuti bizottság elnöke és helyettes elnöke távol

Rónay,
megyei főjegyző.

1885. Torontálmegye alispánjától.
Marinnai főszolgabírónak,
hatósági biztosnak, Nagy-
beckerek város polgármes-
terének és a megyei szám-
vevőségnek.

szítményeiket eddigelé majdnem kizárólag Romániában értékesítették egyelőre igen hátrányosak lehetnek.

Ennélfogva minden rendelkezésre álló eszközt fel kell használni arra, hogy a veszély lehetőleg elháríttassék, és a román piacok elvesztése folytán válsággal fenyegetett iparosaink készítményei számára új fogyasztási piacok biztosítottassanak.

Ezen fontos kérdéssel az illető szakminiszterium felügyelete alatt egybehívott értekezlet behatóan foglalkozik, s ezen értekezlet — addig is míg a kérdés gyökeres megoldásával elkészülne, — a válság elhárítására feltétel gyanánt tüzte ki azt, hogy az állami hatósági és egyéb hivatalok mindennemű szükségleteiket, mint különösen posztó, pokrócz, bóraru (cipő, csizma, szijgyártóru stb),

papír, kötél, zsinog, vászon, (közönséges házi és csomagoló vászon), kefe, seprő stb. stb. szállítása határvidéki iparosaink segélyezése czéljából, ezen iparosoktól szerezzék be.

Az értekezlet továbbá feltételül tüzte ki azt is, hogy a csendőrség szükségleteinek beszerzésénél a határvidéki iparosok első sorban figyelemben részesüljenek, továbbá, hogy az összes törvényhatóságok felhivassanak, miszerint különösen posztó, szijgyártó, cipő stb. szükségleteiket vagy legalább azok egy részét, válsággal fenyegetett határvidéki iparosainknál rendeljék meg. — Felhívom tehát a törvényhatóságot, hogy hazafiúi kötelességének tartsa, saját hatáskörében a legerélyesebben intézkedni, és minden megengedett uton és módon odahatni, hogy hazánk határszéli iparosainak készítményei elsőbbségben részesüljenek és az említett értekezletnek fent ecsetelt intenciója a legtágabb körben megvalósíttassék.

Kelt Budapestben, 1886. évi június 11-én Tisza s. k.

Hogy a megrendelések kellő pontossággal eszközölhetők legyenek, a m. kir. belügyminiszter ur ő nagyméltósága fent hivatkozott kegyes leiratában továbbá értesíteni méltóztatott arról is, hogy:

A határszéli iparosok nagyobbára kalap, posztó, pokrócz, ágytakaró, cipő, kefe, üvegnemű, házivászon, papír, kötél, zsinog stb. ipar cikkek készítésével foglalkoznak, és ezen cikkek közül nagy készlettel is rendelkeznek.

A megrendelések legcélszerűbben oly módon eszközölhetők, ha a megrendelendő tárgyak jegyzéke — lehetőleg minták megküldése mellett — Brassó-megye főispánja útján — a legközelebb Brassóban megalakult áruközvetítő irodával közöltetnek, mely iroda hivatva a szállítások elnyerésében közbenjárni, külföldi árumintákat beszerezni, az iparcikkek számára piacokat szerezni s evégből utazókat kiküldeni, szóval mint azt megtenni, mivel ezen iparcikkek kelen-dősége előmozdítható.

Ez ügy felkarolását különösen figyelmebe ajánlom.

Kelt N.-Beckereken, 1886. évi augusztus hó 16-án.

Alispán szabadságon:
Rónay Jenő,
főjegyző.

Marillavölgy, 1886. aug. 30.
Hevenyészte: *Kerekes Samuel.*
Légy üdvözölve fenséges Marilla,
Te szép, kies, te búbajos vidék!
Gyógycsarnokod, a szenvedő kebelnek,
Enyhere, im, megásra építék.
Természet és az ismeret hatalma
Juttassanak hírnévre, diadalra!
Völgy kettő felében áll a drága csarnok,
Körítve tartják büszke hegykarok...
E helyt pihenni, megnyugodni vágyom,
E helyen újra élni akarok;
E helyről száll fel keblem hő imája:
— Kuldj Istenem, ó kuldj áldást reája! —
Kifarradott test: jöjj erőt meríteni,
Gyógybalsamod e helyen fölfeled;
Főzklattott szív: jer e szent magányba,
Csodát művel e néma völgy veled;
A sorscsapás, ha megtöré a lelket,
E völgy ölében új erőre lehet!
Légy üdvözölve fenséges Marilla!
Szívünkbe vésvé visszük el neved...
Vendégeidnek vándorló csapatja
Örökre áld, soha el nem feled!
Itt egyesülhet mindnyájunk imája:
— Kuldj Istenünk, ó kuldj áldást reája!

...talnok szolgálóját vezette az ollárhoz s azt kellő csinnal és izléssel kiöltöztetvén, miután a mult feledésbe ment, szerető nejét meglehetősen ügyes fogásokkal az iparosok csoportozatából egészen fel az írástudók közé is becsempészte. Nejét Melles Eszternek hívták és ezen amabilis névnek a lehető leg-tömöttebb értelemben megfelelt.
Éjjel 10 órákor Eliás és Muki, már úgy megszerették egymást, hogy ha a vendéglőben véletlenül verekedésre kerül a dollog, a védelmi harcban meg is haltak volna egymásért.
Ez a Sardou-féle barátság bizalmaságot szült közöttük, olyannyira, hogy még azt is bevallották egymásnak, hogy kivételesen a férjhasznát követelméiről is megfeledeknek.
A kik az előtt soha sem látták egymást, néhány óra lefolyása alatt a legmeghibtebb barátokká lettek.
Eliás sugva közölte barátjával, hogy alig várja a 11 órát, a mikor egy szeretetre méltó nővel légyottja lesz s a dinnyeszagú levélkét elolvassát végett a Bagoly markába csuszaltta. A czédulácskán könnyen olvasható macskakörmövel pár sorban ez állott:

...talnok szolgálóját vezette az ollárhoz s azt kellő csinnal és izléssel kiöltöztetvén, miután a mult feledésbe ment, szerető nejét meglehetősen ügyes fogásokkal az iparosok csoportozatából egészen fel az írástudók közé is becsempészte. Nejét Melles Eszternek hívták és ezen amabilis névnek a lehető leg-tömöttebb értelemben megfelelt.
Éjjel 10 órákor Eliás és Muki, már úgy megszerették egymást, hogy ha a vendéglőben véletlenül verekedésre kerül a dollog, a védelmi harcban meg is haltak volna egymásért.
Ez a Sardou-féle barátság bizalmaságot szült közöttük, olyannyira, hogy még azt is bevallották egymásnak, hogy kivételesen a férjhasznát követelméiről is megfeledeknek.
A kik az előtt soha sem látták egymást, néhány óra lefolyása alatt a legmeghibtebb barátokká lettek.
Eliás sugva közölte barátjával, hogy alig várja a 11 órát, a mikor egy szeretetre méltó nővel légyottja lesz s a dinnyeszagú levélkét elolvassát végett a Bagoly markába csuszaltta. A czédulácskán könnyen olvasható macskakörmövel pár sorban ez állott:

...talnok szolgálóját vezette az ollárhoz s azt kellő csinnal és izléssel kiöltöztetvén, miután a mult feledésbe ment, szerető nejét meglehetősen ügyes fogásokkal az iparosok csoportozatából egészen fel az írástudók közé is becsempészte. Nejét Melles Eszternek hívták és ezen amabilis névnek a lehető leg-tömöttebb értelemben megfelelt.
Éjjel 10 órákor Eliás és Muki, már úgy megszerették egymást, hogy ha a vendéglőben véletlenül verekedésre kerül a dollog, a védelmi harcban meg is haltak volna egymásért.
Ez a Sardou-féle barátság bizalmaságot szült közöttük, olyannyira, hogy még azt is bevallották egymásnak, hogy kivételesen a férjhasznát követelméiről is megfeledeknek.
A kik az előtt soha sem látták egymást, néhány óra lefolyása alatt a legmeghibtebb barátokká lettek.
Eliás sugva közölte barátjával, hogy alig várja a 11 órát, a mikor egy szeretetre méltó nővel légyottja lesz s a dinnyeszagú levélkét elolvassát végett a Bagoly markába csuszaltta. A czédulácskán könnyen olvasható macskakörmövel pár sorban ez állott:

Don Gunarosz.

A központi választmány valamennyi tagjának és a Torontálnak.

Hivatkozással f. 6-án a fenti szám a. kelt levelémre van szerencsém értesíteni, hogy közbe jött akadályok folytán az ideiglenes névjegyzékek elleni felszólamlások tárgyalásának sorrendje következőleg választatik meg:

1886. évi szeptember 7-én d. u. fél 4 órakor a nagy-szt.-miklósi, török-hanizsai, lovrini és török-becsei választó kerületek.

1886. évi szeptember 9-én d. u. 1/2 4 órakor b.-komlósi, uzdini, pancsovai és zichyfalvi választó kerületek.

1886. évi szeptember 10-én d. u. fél 4 órakor párdányi és b.-szt.-györgyi választó kerületek.

1886. évi szept. 11-én d. u. fél 4

órától kezdve folytatólag a zombolyai választó kerület és az esetleg elmaradtak.

Kelt Nagy-Becskereken, 1886. évi augusztus 20-án.

Alispán szabadságon:

Rónay Jenő,

főjegyző,

közp. választ. h. elnök.

Egész év
Pleitiz Fe
— utóbbi
— minden
igtatási díj
10 óráig tek

Mag
védbástya
mig a to
lődtek tu
ben, Mag
nemtője.
ben állot
kockázta
csalák, m
már az eg
megtörté
egymással
E n
fordu l
nemzet
Buca
melytől fo
talom ere
sebb térr
bámulatos
mentve. E
rohamot,
visszavern
a béke ko
is, nem-e
lánczolt a
Dulc
földjét, m
hettek, so
melylyel m
bet küzdhe
kézben, he
lággra szó
világtörtén
képezi.

(Emléül a
azon tisztelt

He
Légy ödvö
Te szép,
Gyógycsar
Egyhère,
Ter m és s
Juttassanak
Völgy kat
Körítve tar
E helyt pi
E helyen u
E helyről
— Kuldj is
Kifarradoit
Gyógybaizs
Föltárlatolt
Csodát műv
A sorscsap
E völgy öi
Légy ödvö
Szivünkbe
Vendégeid
Örökre áld,
Itt egyesül
— Kuldj is

Rovatvezető munkatársak: Antalik Károly, Gyöngyösy László, Luby Sándor, Schmittely József, Tábori Róbert, stb.